

สังเคียดใบสาก

Aglaia crassinervia Kurz ex Hiern

MELIACEAE

ไม้ต้นขนาดกลางสูงได้ถึง 22(30) เมตร มีพุ่มพองสั้น เปลือก สีน้ำตาลอมเทาถึงสีน้ำตาลอมแดง เรียบ หรือหยาบ มีช่องอากาศเป็นเส้นตามยาว แตกเป็นแผ่นเล็กๆเปลือกชั้นกลางสีส้มถึงแดง เปลือกในสีชมพูหรือเป็นแถบแดงและขาวหรือสีน้ำตาลอมแดงเข้มมียางขาว (บางที่ไม่พบในลำต้น แต่พบในกิ่งเล็กๆ) ใบ ยาวได้ถึง 100 เซนติเมตร ใบประกอบแบบขนนกยอเดี่ยว ใบย่อย 5-7 คู่ ออกสลับหรือกึ่งตรงข้าม กว้าง 4-12 เซนติเมตร ยาว 7-35 เซนติเมตร รูปรีหรือบางที่รูปไข่ปลายเรียวแหลม โคนกลมหรือรูปกลมเบี้ยวเล็กน้อย สีเขียวถึงสีเขียวเข้มขึ้นด้านบน ผิวย่นละเอียดและมีรู ด้านล่างสีอ่อนมีรูเล็กๆ เส้นใบ 7-19 เส้น โค้งขึ้นใกล้ขอบขนานด้านล่าง ก้านใบย่อยยาวถึง 1.5 เซนติเมตร ใบออกสีน้ำตาลอมเทาอ่อนหรือสีน้ำตาลเข้ม กิ่งอ่อนสีน้ำตาลถึงสีน้ำตาลเข้ม กิ่งใหญ่สีน้ำตาล มีเกล็ดเมื่ออ่อน ดอก ยาวประมาณ 2 มิลลิเมตร สีเหลืองอ่อนถึงเหลืองเข้ม หรือสีส้ม ดอกกลม มีกลิ่นหอม ดอกเพศผู้ออกเป็นช่อยาวได้ถึง 50 เซนติเมตร ดอกเพศเมียออกเป็นช่อยาวได้ถึง 30 เซนติเมตร ก้านช่อดอก แกนกลางดอก ก้านดอกและกลีบเลี้ยงมีเกล็ดสีน้ำตาลอมส้มแน่น ก้านดอกยาวได้ถึง 1.5 มิลลิเมตร กลีบเลี้ยงยาว 1/3-1/2 ของกลีบดอก ปลายจักลึกเป็นพู่กลม 5 พู มีเกล็ดแน่น กลีบดอก 5 กลีบ รูปรีหรือรูปไข่ กลีบ เกี้ยง หลอดเกสรเพศผู้ยาว 2/3-3/4 ของกลีบดอก กลม ปากหลอดเส้นผ่านศูนย์กลางยาวประมาณ 0.5 มิลลิเมตร อับเรณูโผล่พ้นปากหลอด ผล กว้างประมาณ 1.5 เซนติเมตร ยาวประมาณ 2.5 เซนติเมตร พบน้อย ที่กว้างได้ถึง 4 เซนติเมตร ยาวได้ถึง 6 เซนติเมตร ออกเป็นช่อ ยาว ได้ถึง 30 เซนติเมตร มีได้ถึง 50 ผล กลมหรือรูปลูกแพร์ มีเกล็ดหนา สีครีมออกน้ำตาลอ่อนถึงสีส้มเมื่อสุก แข็ง แก่ไม่แตก มี 1-2 เสี่ยง แต่ละเสี่ยง มี(0)1 เมล็ด หุ้มด้วยเนื้อสีใส พบทั่วไปในป่าดิบที่ต่ำและป่าดิบ ป่าผลัดใบมักพบที่เชิงหน้าผาและป่าที่สูง สูงได้ถึง 800 เมตร ที่จังหวัดภูเก็ต สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช พัทลุง สงขลา

ข้อมูลอ้างอิง: ไซมอน การ์ดเนอร์ ฟินดา ลิชินสุทร ก่องกานดา ชามฤต ไม้ป่าภาคใต้ - พิมพ์ครั้งที่ 1. - กรุงเทพฯ: โครงการจัดพิมพ์คบไฟ, 2559 792 หน้า
ภาพประกอบ: www.google.com

ศูนย์วิจัยและพัฒนานวัตกรรมอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

National Park Research and Innovation Development Center (Suratthani Province)

สังเคียดใบหนา

Aglaia erythrosperma Pannell

MELIACEAE

ไม้ต้น สูงได้ถึง 35 เมตร เปลือก สีนํ้าตาลออกชมพูซีด มีลายเป็นดวงๆสีนํ้าตาลออกแดง มีช่องอากาศ และ รอยแตกตามยาว ลอกออกเป็นแผ่นขนาดไม่เท่ากันใหญ่ได้ถึง 15 เซนติเมตร เปลือกด้านในสีชมพูถึง นํ้าตาล บางครั้งแดงหรือเขียว ใบ เรียงตัวแบบขนนกปลายคี่ ยาวได้ถึง 60 เซนติเมตร กว้าง 40 เซนติเมตร ก้านใบยาว ได้ถึง 25 เซนติเมตร ดอก ออกเป็นช่อยาวได้ถึง 20 เซนติเมตร ก้านดอกแขนงก้านดอกและก้านดอกย่อยมี สะเก็ดรูปดาวปกคลุมหนาแน่น ดอก ขนาดประมาณ 3.5x4.5 มิลลิเมตร ผล มีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางยาวได้ ถึง 10 เซนติเมตร สีส้มฉูดฉาดถึงสีแดง รูปกึ่งทรงกลม แตกเป็น 3 ส่วน มีขนสีนํ้าตาลออกแดง ปกคลุมหนา แน่น มีเนื้อสีขาวหนาได้ถึง 1.5 เซนติเมตร เมล็ด ขนาดประมาณ 3.5x5x2 เซนติเมตร มีเยื่อหุ้มเมล็ดสีส้ม สว่างถึงสี แดงเป็นมันเงาหุ้มมิดและแกะออกง่ายเมื่อเมล็ดแห้ง เปลือกเมล็ดชั้นนอกสีนํ้าตาล เป็นมันเงาเหมือน ผลเกล็ด

ข้อมูลอ้างอิง : <http://portal.cybertaxonomy.org/flora-malesiana/node/15905>

ภาพประกอบ : ศูนย์วิจัยและพัฒนาวัตกรรมการอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ศูนย์วิจัยและพัฒนาวัตกรรมการอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี
National Park Research and Innovation Development Center (Suratthani Province)

สังเคียดใบใหญ่

Aglaia grandis Korth. ex Miq.

MELIACEAE

ไม้ต้น เล็กถึงขนาดกลาง สูงได้ถึง 24 เมตร เรือนยอดเปิด มีกิ่งใหญ่ลำไม่มาก ที่ปลายมีใบออกแน่นเป็นกระจุก เปลือก สีน้ำตาลอมเทาแตกเป็นแผ่นทั่วไปตามแนวตั้ง เปลือกในสีส้มอ่อนถึงสีน้ำตาลเข้ม มียางขาว (บางที่บางมาก) มีกลิ่นเฉพาะ ใบ ยาวได้ถึง 150 เซนติเมตร ใบประกอบแบบขนนกยอเดี่ยว ใบย่อย 5-10 คู่ กว้าง 4-11 เซนติเมตร ยาว 9-40 เซนติเมตร รูปขอบขนานแกมรี ถึงรูปไข่กลับปลายเรียวแหลมยาว โคนรูปหัวใจเบี้ยว ใบแก่เนื้อคล้ายหนังสีเขียวเข้มเป็นมัน เกือบด้านบน ด้านล่างสีครีมอมน้ำตาลถึงสีส้มอ่อน มีขนเป็นกระจุกสีน้ำตาลอ่อนมี 2-4 แขนงเป็นวงออกจากแกนตรงกลาง แน่นแต่ไม่ซ้อนกัน แต่ยังมองเห็นผิวใบระหว่างขน เส้นใบ 14-36 เส้น ค่อนข้างตรงและขนานกัน โค้งขึ้นใกล้ขอบเป็นร่องด้านบน ฐานด้านล่าง เส้นใบย่อยเห็นชัดทั้งสองด้าน ก้านใบและแกนกลางใบกลมเมื่อตัดขวาง ไม่เป็นสันหรือเป็นร่องหนาขึ้นและซ้อนกับก้านใบใกล้ๆ กัน กิ่งใหญ่ลำ มีรอยแผลใบชัดไม่เป็นร่องหรือเป็นสัน มีขนกระจุกสีน้ำตาลเข้มเมื่ออ่อน ดอกยาวประมาณ 2 มิลลิเมตร สีเหลือง กลมแบน กลิ่นหอม ช่อดอกแตกแขนงยาวได้ถึง 30 เซนติเมตร ไม่มีก้านดอก กลีบเลี้ยง ปลายจักลึกเป็นแฉกแคบ 5 แฉก มีขนเป็นกระจุกแน่น กลีบดอก 5 กลีบ รูปรี ปลายหู่ เกือบหลุด เกสรเพศผู้ยาวสองส่วนสามของกลีบดอก ค่อนข้างกลม ปากจักลึก 5 พู อับเรณู 5 อัน โผล่พ้นปากหลอดเล็กน้อย รังไข่มีกระจุกขนแน่น ผล กว้างได้ถึง 4.5 เซนติเมตร ยาวได้ถึง 5 เซนติเมตร ออกเป็นช่อแตกแขนงกว้าง ยาวได้ถึง 40 เซนติเมตร รูปไข่กลับกว้าง ปลายค่อนข้างมีจะงอยสั้น สีเหลืองอมเทาอ่อน มีกระจุกขนสีน้ำตาลแดงแต่ไม่แตก มี 3 เสี่ยง แต่ละเสี่ยงมี (0)1 เมล็ด พบน้อยในป่าดิบ ป่าผลัดใบตามเขาหินปูน

ข้อมูลอ้างอิง : ไซมอน การ์ดเนอร์ พินดา สิทธิสุนทร กองกานดา ชยามฤต ไม่ไถบาคใต้ - พิมพ์ครั้งที่ 1.-กรุงเทพฯ :โครงการจัดพิมพ์คบไฟ, 2559. 792 หน้า
ภาพประกอบ : ศูนย์วิจัยและพัฒนาอนุรักษ์มรดกอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ศูนย์วิจัยและพัฒนาอนุรักษ์มรดกอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี
National Park Research and Innovation Development Center (Suratthani Province)

สังเคียดขน

Aglaia tomentosa subsp. *cordata* (Hiern) Pannell

MELIACEAE

ไม้ต้นเล็กสูงได้ถึง 15 เมตร เรือนยอดไม่สม่ำเสมอ เปลือกสีน้ำตาลอ่อนถึงสีน้ำตาลอมเทาหรือสีน้ำตาลแดง มีช่องอากาศมาก แตกเป็นแผ่น เปลือกชั้นในสีเหลืองอ่อนมียางขาว ใบ ยาว 20-50 เซนติเมตร ใบประกอบแบบขนนก ยอดเดี่ยว ใบย่อย 2-3(5) คู่ ออกกึ่งตรงข้าม กว้าง 2-7 เซนติเมตร ยาว 5-20 เซนติเมตร พบบ้างที่ใหญ่กว่านี้ กว้างได้ถึง 10 เซนติเมตร ยาวได้ถึง 30 เซนติเมตร รูปรีแคบถึงรูปไข่กลับ ปลายเรียวแหลม โคนรูปกลม ใบแก่ด้านบนสีเขียวเข้ม เกือบหรือมีขนเฉพาะเส้นกลางใบ ด้านล่างสีอ่อนกว่า มีขนรูปดาวสีน้ำตาลอมแดงปนกับขนสั้นๆ สีอ่อน มีแขนงไม่มาก แน่นบนเส้นใบหลักและค่อนข้างแน่นบนผิวใบ ขนซ้อนกันแต่คงยังเห็นผิวใบระหว่างขน เส้นใบ 5-20 คู่ โค้ง ชันใกล้ขอบ กิ่งเล็กเรียว เมื่ออ่อนมีขนรูปดาวสีน้ำตาลแน่น ดอก ยาว 2-4 มิลลิเมตร สีขาวหรือเหลือง รูปค้อยข้างกลม กลิ่นหอมออกเป็นช่อยาวได้ 20 เซนติเมตร ไม่มีก้านดอก กลีบเลี้ยงยาวครึ่งหนึ่งของกลีบดอก ปลายจักลึก 5 แฉก มีขนแน่น กลีบดอก 5 กลีบ รูปไข่กลับหรือค่อนข้างกลม เกือบหรือครึ่งหนึ่งของกลีบดอก มีทั้งรูปถ้วย ขอบโค้ง จักตื้น 5 พู หรือค่อนข้างกลม มีปากหลอด เส้นผ่านศูนย์กลาง 0.5 มิลลิเมตร อับเรณู 5 อัน โผล่พ้นหลอดและชี้ไปยังกลางดอก ผล กว้าง 1.2-1.8 เซนติเมตร ยาว 1.6-3 เซนติเมตร ออกเป็นช่อยาวได้ถึง 16 เซนติเมตร มีผลได้ถึง 15 ผล ผลค่อนข้างกลม มีขนรูปดาวสีน้ำตาลอมส้มหรือสีน้ำตาลแดงแน่นเมื่ออ่อนหนาแน่น แก่ไม่แตก มี 1-2 ส่วน แต่ละส่วนมี (0)1 เมล็ด มีเนื้อคล้ายเจลลี่สีแดงอมส้มหุ้มติด เนื้อกินได้แต่มีรสเปรี้ยว พบในป่าดิบที่ต่ำ และป่าดิบเขาสูง จังหวัดพังงาภูเก็ต

ข้อมูลอ้างอิง : ไซมอน การ์ดเนอร์ พินดา ลิขิตสุนทร กองกานดา ชามฤต ไม้ป่าภาคใต้เล่ม 2 - พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : โครงการจัดพิมพ์คปพ. 2559. 792 หน้า: ภาพประกอบภาพประกอบ : <http://npic-surat.com/web/index.php/2013-07-23-06-43-31/m-o-p-t/meliaceae/143-meliaceae/showall=1&limitstart=>

ศูนย์วิจัยและพัฒนานวัตกรรมอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

National Park Research and Innovation Development Center (Suratthani Province)

สั่งทำ

Diospyros buxifolia (Blume) Hiern

EBENACEAE

ไม้ต้นขนาดเล็กหรือกลาง สูงถึง 22 เมตร เรือนยอดสวยสง่า ลำต้นแหลมเรียว มีพูพอนเล็ก เปลือกสีเทาอมเขียวถึงดำ แตกเป็นร่องเล็ก เปลือกในสีออกแดง ใบ รูปรีถึงรูปไข่ค่อนข้างเป็นสี่เหลี่ยม กว้าง 0.5-2 เซนติเมตร ยาว 1.2-5 เซนติเมตร ออกแผ่แบน ปลายและโคนทู่หรือแหลมใบอ่อนมีขน ใบแก่เนื้อคล้ายกระดาษหนา ขนเกลี้ยง ยกเว้นตามเส้นกลางใบด้านบน ด้านล่างบนเส้นกลางใบมีขนสั้นไหมสีทองแล้วเกลี้ยง เส้นใบเล็ก 3-5 คู่ข้าง เชื่อมเป็นวงเห็นกลางๆ โกล้ขอบใบ เส้นใบย่อยเห็นไม่ชัด ก้านใบยาวน้อยกว่า 0.2 เซนติเมตร มีขนแน่นสีทอง กิ่งเมื่ออ่อนมีขนกำมะหยี่แล้วเกลี้ยง ดอกเพศผู้ออกเป็นกลุ่มๆ ละ 2-5 ดอก พบบ้างเป็นดอกเดี่ยว ไม่มีก้านดอก กลีบเลี้ยงยาว 2-3 เซนติเมตร รูปประฆัง ปลายจักลึกสองส่วนสามของความยาว กลีบเป็น 5 แฉก เกลี้ยง ยกเว้นตรงเส้นกลางด้านใน เกสรเพศผู้ 10-18 อัน ก้านชูอับเรณูมีขน รังไข่เป็นหมัน มีขนแน่น ดอกเพศเมียออกเดี่ยวตามซอกใบ ก้านดอก ยาว 1-2 มิลลิเมตร มีขน กลีบเลี้ยงและกลีบดอกคล้ายในดอกเพศผู้แต่ใหญ่กว่า ไม่มีเกสรเพศผู้เป็นหมัน รังไข่มีก้าน เกสรเพศเมียแตกเป็นง่าม เกลี้ยงหรือมีขนที่โคน ผล รีหรือขอบขนานกว้าง 0.5-1.2 เซนติเมตร ยาว 1.2-2 เซนติเมตร บนก้านผลยาวประมาณ 0.6 เซนติเมตร ปลายเป็นกรวยหรือจะงอย มักเกลี้ยง ยกเว้นมีขนที่ปลาย เมื่อสุกแห้งและเปราะ กลีบเลี้ยงมีเส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 0.4 เซนติเมตร เห็นไม่ชัด ไม่โอบหุ้มโคนผล รูปประฆังกว้าง จักเป็นแฉกตรง 4(5) แฉก มีขนด้านนอก เกลี้ยงด้านใน พบเป็นไม้ชั้นรองในป่าดิบเดิมและป่ารุ่นที่ต่ำ พบทั่วไปในภาคใต้

ข้อมูลอ้างอิง : การ์ดเนอร์, โทมัส พินดา สิทธิสุนทร กองกานดา ชยามฤต ไม้ป่าภาคใต้ เล่ม - พิมพ์ครั้งที่ 1 - กรุงเทพฯ : โครงการจัดพิมพ์คปฟ. 2558. 768 หน้า
ภาพประกอบ : ศูนย์วิจัยและพัฒนาวัฒกรรมอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ศูนย์วิจัยและพัฒนาวัตกรรมอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

National Park Research and Innovation Development Center (Suratthani Province)

ไม้ต้นขนาดกลาง สูง 10-20 เมตร เปลือกเรียบ สีน้ำตาลเข้ม หรือน้ำตาลดำ เมื่อกะเทาะหรือลอกออก มีสีน้ำตาลอมเหลือง เปลือกหนา 0.4-0.7 เซนติเมตร โคนต้นมักเป็นร่อง กิ่งที่แตกออกจากลำต้นยืนยาว กิ่งอ่อนมีขนสั้นนุ่มสีน้ำตาลสนิมปกคลุม และเกลี้ยงเมื่อแก่ ใบเดี่ยว ออกสลับ ใบรูปขอบขนานแกมรูปหอก หรือรูปรี หรือรูปขอบขนานแคบๆ ขนาดกว้าง 4-6.5 เซนติเมตร ยาว 10-22 เซนติเมตร ฐานใบรูปลิ้นถึงแหลม ขอบใบเรียบ ปลายใบแหลมถึงเรียวแหลม แผ่นใบคล้ายกระดาษ หรือคล้ายพังกา หลังใบสีเขียวเข้ม เกลี้ยง มีขนละเอียดบนเส้นกลางใบ ท้องใบสีเขียวซีดกว่า เกลี้ยง มีขนสั้นนุ่มที่เส้นกลางใบ และเส้นแขนงใบ เส้นแขนงใบ 6-8 คู่ เส้นแขนงเชื่อมต่อกันก่อนถึงขอบใบ เป็นร่องด้านหลังใบและนูนด้านท้องใบ ก้านใบยาว 0.5-0.8 เซนติเมตร มีขนละเอียดปกคลุม ดอก เป็นแบบสมบูรณ์เพศ ออกตามซอกใบ มักเป็นดอกเดี่ยว สีขาวครีมหรือสีเหลืองซีดๆ ก้านดอก รูปรียาวฐานกว้างปลายแคบ ยาว 1-2 เซนติเมตร มีขนสั้นหนานุ่มสีน้ำตาลสนิม ปกคลุม ใบประดับ ออกจากฐานดอก เป็นเกล็ดสั้นๆ ร่วงหล่นง่าย กลีบเลี้ยง 3 กลีบ รูปไข่กว้างหรือรูปเกือบกลม ปลายกลีบแหลม กว้าง 0.2-0.4 เซนติเมตร ยาว 0.3-0.5 เซนติเมตร กลีบดอก 6 กลีบ เรียงเป็น 2 วง โคนกลีบจรดกัน มีขนาดใกล้เคียงกัน กว้าง 1.5-2 เซนติเมตร ยาว 3.5-4.5 เซนติเมตร รูปหอกกว้าง ฐานกลีบสอบแคบ ปลายกลีบมน แผ่นกลีบคล้ายแผ่นหนัง มีเส้นแขนงกลีบดอกจางๆ พาดตามยาว เกลี้ยงหรืออาจมีขนสั้นนุ่มปกคลุม ผล ออกเป็นกลุ่มมีหลายผลย่อย ก้านผลย่อย ลักษณะอ้วนสั้น ยาวประมาณ 1.5 เซนติเมตร ผลย่อยรูปทรงรี หรือรูปขอบขนาน ยาวประมาณ 1.5 เซนติเมตร สีเขียวมีลักษณะคล้ายแบ่งปกคลุม ผลสุกสีแดง ผลย่อยมี 1 เมล็ด สีน้ำตาลเข้ม ผิวเรียบ

ข้อมูลอ้างอิง : <http://indiabiodiversity.org/species/show/268066>

ภาพประกอบ : ศูนย์วิจัยและพัฒนาวัตถุธรรมชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ศูนย์วิจัยและพัฒนาวัตถุธรรมชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

National Park Research and Innovation Development Center (Suratthani Province)

สังหยดเกลี้ยง

Polyalthia glabra (Hook. f. & Thomson) J. Sinclair

ANNONACEAE

Photo by Aroon Sinbumroong

Photo by Aroon Sinbumroong

ศูนย์วิจัยและพัฒนานวัตกรรมอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

National Park Research and Innovation Development Center (Suratthani Province)

ไม้ต้น สูง 10-15 เมตร ลำต้นเปลาตรงแยกกิ่งระดับสูงขนานกับพื้นดิน กิ่งอ่อนมีขนหนาแน่น กิ่งแก่เปลือกเรียบตามลำต้นมีลายเป็นร่องเล็กๆ ตามแนวยาว ใบรูปขอบขนานแกมไข่กลับ กว้าง 5-7 เซนติเมตร ยาว 15-18 เซนติเมตร โคนใบรูปลิ้น ปลายใบแหลม ขอบใบเรียบ ใบค่อนข้างหนา เป็นแผ่นเหนียว ดอกเดี่ยว ออกตามกิ่งแก่เหนือรอยแผลใบ ดอกสีเขียวอมเหลือง เมื่อดอกบานเปลี่ยนเป็นสีชมพู กลีบดอกค่อนข้างหนาคล้ายหนัง ดอกบานมีขนาด 3-3.5 เซนติเมตร ผลกลุ่มมีผลย่อย 30-40 ผล รูปรีกว้าง 2 เซนติเมตร ยาว 3 เซนติเมตร ปลายผลมนเกลี้ยง เมื่อแก่สีแดงมี 1 เมล็ด พบในป่าดิบชื้นทางภาคใต้ที่ระดับความสูง 500-800 เซนติเมตร

ข้อมูลอ้างอิง : <http://www.suansavarose.com/articles/42351055/ต้นไม้ป่า7.html>

ภาพประกอบ : ภาพตอน/ผล : <https://florafaunaweb.nparks.gov.sg/Special-Pages/plant-detail.aspx?id=5549>

ภาพใบ : ศูนย์วิจัยและพัฒนาวัดกรรมอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ศูนย์วิจัยและพัฒนาวัตกรรมอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

National Park Research and Innovation Development Center (Suratthani Province)

สังหยุดดอกแดง

Polyalthia cinnamomea Hook.f. & Thomson.

ANNONACEAE

ไม้ต้น สูง 8 -20 เมตร เปลือกสีดำอมเทา ใบ ใบรูปใบหอกแกมขอบขนาน กว้าง 4-9 เซนติเมตร ยาว 12-27 เซนติเมตร ปลายเรียวแหลม ส่วนล่างแคบ โคนกลมเบี้ยว ใบอ่อนสีแดงอมชมพู ใบแก่คล้ายหนังบาง เกลี้ยงและมัน ด้านบน มีขนสีสนิมบนเส้นใบด้านล่าง เส้นใบละเอียด 11-14 คู่ ค่อยๆ โค้งแตกแขนงและเป็น 2 วง ห่างจากขอบใบ เป็นร่องด้านบน ฐานด้านล่าง เส้นใบย่อยเป็นตาข่ายเปิด จากด้านบน ฐานด้านล่าง ก้านใบ ยาว 0.5 เซนติเมตร มีขนสีสนิม กิ่งอ่อนมีขนนุ่มสีสนิมแล้วเกลี้ยง ผล รูปลูกแพร์ปลายทู่ มีขนสีสนิมแน่นกว้าง 1.2-1.5 เซนติเมตร ยาว 2-2.5 เซนติเมตร ต่อไปเกลี้ยง นุ่มเมื่ออ่อน ก้านผลสั้น ยาวประมาณ 0.3 เซนติเมตร มีหลายผลอยู่บนก้านรวมช่อผล มี 2-3 เมล็ด ดอก สีแดงชุน ออกเดี่ยวหรือ 2-3 ดอก บนปุ่มสั้น แข็งตามกิ่ง ใต้ตาใบ ก้านดอกยาวน้อยกว่า 0.5 เซนติเมตร มีขนสีสนิม ใบประดับรูปสามเหลี่ยมยาว 2 มิลลิเมตร ที่โคน กลีบเลี้ยงรูปไข่ ยาว 6 มิลลิเมตร ปลายแหลม มีขนสีสนิมแน่นด้านนอก มีขนนุ่มถึงเกลี้ยงด้านใน กลีบดอกกว้าง 0.8-1.2 เซนติเมตร ยาว 6-9 เซนติเมตร หรือกลีบวงนอกยาวกว่าวงในเล็กน้อย คล้ายสายเข็มขัดหรือแถบแคบ ค่อยๆ แคบแหลมไปยังปลาย และโคนขอบมักม้วน มีเส้นขีด มีขนละเอียดด้านนอกและส่วนบน ด้านในเกสรเพศผู้จำนวนมาก ยาว 1 มิลลิเมตร แกนอับเรณูยอดแบนหรือค่อนข้างนูน เกสรเพศเมียมี 4-7 อัน ยาว 3 มิลลิเมตร มีขน ยอดเกสรเพศเมีย รูปไข่กลับมี 4 ออวูล พบในป่าดิบสูง 200-500 เมตร จังหวัดสตูล สงขลา ปัตตานี ยะลา

ข้อมูลอ้างอิง : โสมอน การ์ดเนอร์ พินดา สิทธิสุนทร กองการดา ขยายผล, ไม้ป่าภาคใต้ - พิมพ์ครั้งที่ 1.- กรุงเทพฯ: โครงการจัดพิมพ์คบไฟ.2558. 768 หน้า
ภาพประกอบ : www.flickr.com by Ahmad Fuad Morad

ศูนย์วิจัยและพัฒนานวัตกรรมอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

National Park Research and Innovation Development Center (Suratthani Province)

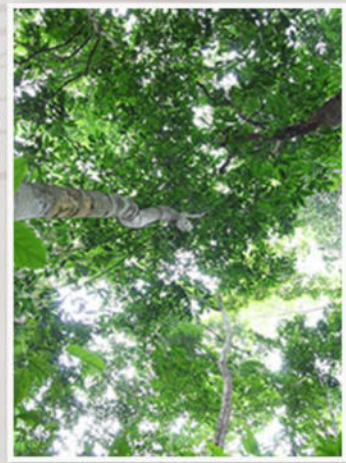

สังหยุดำ

Pseuduvaria rugosa (Blume) Merr.

ANNONACEAE

ไม้ต้น ขนาดเล็กถึงกลาง สูงถึง 25 เมตร เปลือก สีน้ำตาลอมเทา หยาดเล็กน้อย มักมีหย่อมตุ่มเกิดจากข้อดอกแก่ที่หลุดไป โคนต้นเป็นปีกเมื่อแก่ ใบ รูปรีถึงรูปไข่กลับหรือรูป ใบหอกแกมขอบขนาน กว้าง 4.5-7 เซนติเมตร ยาว 12-20 เซนติเมตร ปลายแหลม ถึงเรียวแหลม โคนแหลม หรือพบน้อยที่โคน กลม ค่อนข้างเท่า กัน เนื้อบาง มีขนนุ่มกระจายบนเส้นกลางใบด้านล่าง หรืออาจเกลี้ยงทั้งสองด้าน เส้นใบ 12-16 คู่ เป็นมุมแหลมชันกับเส้นกลางใบ เส้นใบย่อย เป็นร่างแห ก้านใบยาว 0.6-1 เซนติเมตร มีขนนุ่มกระจายหรือแน่น เป็นร่องแคบด้านบน กิ่งอ่อนเล็กสีน้ำตาลเข้มถึงดำ มีขนเมื่ออ่อนต่อไปเกลี้ยง ดอก สีเขียวอมเหลืองถึงสีส้ม หรือสีม่วงอมแดง ออกเป็นกระจุก มี 3-8 ดอก ตามซอกใบต่ำๆ บนกิ่งแก่หรือลำต้น มักออกหลายช่ออยู่รวมกัน ก้านช่อดอกยาว 2.5-4 มิลลิเมตร มีขนสั้น ก้านดอกเล็กยาว 1-1.8 มิลลิเมตร ขนสั้นแน่น กลีบเลี้ยงรูปสามเหลี่ยมแกมรูปไข่ ยาว 1-1.5 มิลลิเมตร แยกกัน มีขนสั้นนุ่มด้านนอกและตามขอบ เกลี้ยงด้านใน กลีบดอกวงนอกรูปไข่เกือบกลม ยาวประมาณ 2 มิลลิเมตร โค้งกลับ มีขนคล้ายกลีบเลี้ยง กลีบดอกวงในรูปเหลี่ยมเพชร กว้าง 2-4 มิลลิเมตร ยาว 5-9 มิลลิเมตร แหลมทั้งสองด้าน มีก้านแคบยาว 3-5 มิลลิเมตร ด้านในไม่มีต่อม มีขนแน่นทั้งสองด้าน ดอก เกสรเพศผู้มีเกสรเพศผู้ 40-60 อัน ไม่มีเกสรเพศเมียเป็นหมัน ดอกเพศเมียมีเกสรเพศเมีย 6-12 อัน มีขน มีเกสรเพศผู้เป็นหมันหรือลดรูป 4-6 อัน ผล กลมยาว ประมาณ 1.5 เซนติเมตร เกลี้ยง ไม่มีปุ่มหรือย่น มีตุ่มคล้ายหนามจำนวนมาก ก้านผลยาว 0.8-1.4 เซนติเมตร มีขนสั้นแน่นเมื่ออ่อน มีถึง 8 ผลบนก้าน ช่อผลยาว 1.5-2.5 เซนติเมตร สีเขียวทองถึงน้ำตาลอมเหลืองเมื่อแก่ มี 2-4(6) เมล็ด กว้างประมาณ 6 มิลลิเมตร ยาวประมาณ 12 มิลลิเมตร เรียง 2 แถว พบในป่าดิบที่ต่ำหรือป่าดิบผสมป่าไผ่ สูงถึง 400 เมตร มักพบตามเขาหินปูน ป่าพรุน้ำจืด

ข้อมูลอ้างอิง: การ์ดเนอร์, โจนอน ดินดา สิทธิสุนทร กองกานดา ชยามฤต ไม่ป่าภาคใต้ แฉม - พิมพ์ครั้งที่ 1-กรุงเทพฯ :โครงการจัดพิมพ์คปฟ. 2558. 768 หน้า

ภาพประกอบ : ศูนย์วิจัยและพัฒนาอนุรักษ์มรดกอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ศูนย์วิจัยและพัฒนาอนุรักษ์มรดกอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี
National Park Research and Innovation Development Center (Suratthani Province)

